

**DOSTOSOWANIE FORM I METOD PRACY DLA DZIECI Z WADĄ SŁUCHU
OPRACOWANE PRZEZ NAUCZYCIELI JĘZYKA POLSKIEGO MIEJSKIEGO
ZESPOŁU SZKÓŁ-SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2
W CZELADZI**

Uczeń ze zdiagnozowanym problemem niedosłuchu jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania, ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy (w porównaniu z uczniem słyszącym). Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Przedmiotem oceny są następujące umiejętności:

- technika czytania z uwzględnieniem specyficznych trudności w poprawnym artykułowaniu głosek,
- czytanie ze zrozumieniem ukierunkowane pytaniami pomocniczymi (uwzględnienie czytania lektur szkolnych we fragmentach),
- wypowiedź ustna ukierunkowana pytaniami pomocniczymi,
- znajomość norm językowych,
- praca na lekcjach (w tym praca w grupach).

Metody ewaluacji:

1. Pisemne:

- a) prace klasowe (redagowanie określonej formy zgodnie z normami kompozycyjnymi, językowymi przewidzianymi dla danego poziomu kształcenia. Podczas oceny prac pisemnych nauczyciel nie ocenia błędów wynikających z dysfunkcji: głoski dźwięczne i bezdźwięczne, różnicowanie głosek z trzech szeregów: s-z-c-dz, sz-ż-cz-dź, ś-ź-ć-dź, zamienianie i gubienie liter, pomijanie części wyrazów, mylenie końcówek);
- b) prace stylistyczne (redagowanie określonej formy użytkowej- zgodnie z przyjętymi wcześniej wytycznymi);
- c) testy (diagnostyczny i sumujący z uwzględnieniem wydłużonego czasu pracy);

d) sprawdziany językowe (sprawdzające stopień opanowania norm językowych z uwzględnieniem wydłużonego czasu pracy).

2. Ustne:

- a) kilkudzaniowa wypowiedź ukierunkowana pytaniami pomocniczymi,
- b) recytacja, prezentacja pracy w grupie,
- c) opowiadanie (z uwzględnieniem ubożego czynnego i biernego zasobu słownictwa ucznia).

Przy ocenie prac pisemnych dziecka nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy. Błędy mogą stanowić dla nauczyciela podstawę do podjęcia z dzieckiem dalszej pracy samokształceniowej i korekcyjnej oraz ukierunkowania rodziców do dalszej pracy w domu. Błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając dziecku wskazówek do sposobu ich poprawienia

3. Praktyczne:

- a) pokazanie niewerbalnego wytworu pracy,
- b) ocena zeszytu ucznia.

Ocena dyktand:

Jeżeli pisanie ze słuchu sprawia dziecku niedosłyszacemu duże trudności, można je zastąpić inną formą ćwiczeń. Mogą to być ćwiczenia polegające na :

- układaniu zdania z podanej rozsypanki wyrazowej,
- przepisywaniu zdań z uzupełnieniem „luk” odpowiednimi wyrazami lub literami,
- porządkowaniu loteryjki gramatyczno - ortograficznej z utrwaleniem znanych zasad pisowni i zwrotów gramatycznych – dobieraniem odpowiednich wyrazów, uwzględniając ich rodzaj, osobę, liczbę.

0bł./1,2 bł. drugorzędne- bardzo dobry

1 bł. rażący-dobry

2 bł. rażące- dostateczny

3 bł. rażące- dopuszczający

4 bł. rażące- niedostateczny

Błędy rażące: ó-u, rz-ż, ch-h, wielka i mała litera, pisownia „nie” z czasownikami

Oceniany jest wyłącznie zasób słownictwa na danym poziomie.

STANDARDY WYMAGAŃ EGZAMINACYJNYCH PRZEZNACZONE DLA UCZNIÓW Z WADĄ SŁUCHU

Szkoła Podstawowa

1. Czytanie

Uczeń:

1) odczytuje różne teksty kultury (w tym kształtujące tożsamość narodową i postawę obywatelską):

- a) polskie pieśni patriotyczne,
 - b) teksty literackie, w tym: opowiadania z klasyki dziecięcej i młodzieżowej – polskiej i światowej,
 - c) teksty użytkowe, w tym: telegram, zaproszenie, zawiadomienie, instrukcję, przepis, ogłoszenie, kartkę pocztową, list prywatny i oficjalny, tabelę, notatkę,
 - d) proste teksty podręcznikowe, a także publicystyczne i popularnonaukowe, w tym: artykuł prasowy,
 - e) przedstawienia teatralne i filmy,
 - f) przekazy ikoniczne, w tym: komiksy, dzieła malarskie, rzeźby (rozpoznaje ich cechy charakterystyczne, dostrzega znaczenia dosłowne i odkrywa sensy przenośne),
- 2) określa funkcje elementów charakterystycznych dla danego tekstu:
- a) rozumie pojęcia: fikcja literacka, świat przedstawiony, nadawca, odbiorca, podmiot liryczny,
 - b) posługuje się czynnie terminami: bohater, akcja, fabuła, wątek, autor, narrator, porównanie, epitet, przenośnia, animizacja, strofa, wers, baśń, mit, legenda, opowiadanie, temat (utworu), wiersz oraz podstawowymi terminami związanymi z przekazami ikonicznymi, plastyką, telewizją, filmem, teatrem, prasą,
 - 3) rozumie znaczenia podstawowych symboli występujących w instrukcjach i w opisach:
 - a) diagramów,
 - b) map,
 - c) planów,
 - d) schematów,
 - e) innych rysunków.

2. Pisanie

Uczeń:

1) pisze na temat i zgodnie z celem, posługując się następującymi formami wypowiedzi:

- a) opis przedmiotu, krajobrazu, postaci rzeczywistej,
- b) sprawozdanie z uroczystości szkolnej, wycieczki,
- c) notatka w formie planu,
- d) kartka pocztowa,
- e) list prywatny,
- f) telegram,
- g) zaproszenie,
- h) zawiadomienie,
- i) ogłoszenie,
- j) przepis,

2) formułuje wypowiedzi ze świadomością celu (intencji):

- a) pyta i odpowiada,
 - b) potwierdza i zaprzecza,
 - c) poleca i prosi,
 - d) zaprasza,
 - e) przeprasza,
 - f) współczuje,
 - g) żartuje,
 - h) odmawia,
- 3) buduje tekst poprawny kompozycyjnie opierając się na pytaniach pomocniczych,
- 4) dba o układ graficzny, czytelność i estetykę zapisu:
- a) dostosowuje zapis do formy wypowiedzi,
 - b) wyróżnia części tekstu zgodnie z jego strukturą,
 - c) pisze czytelnie.

3. Rozumowanie

Uczeń:

- 1) posługuje się kategoriami czasu i przestrzeni w celu porządkowania wydarzeń:
 - a) sytuuje je w przestrzeni,
 - b) umieszcza daty w przedziałach czasowych,
 - c) oblicza upływ czasu między wydarzeniami,
 - d) porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej,
- 2) przedstawia przyczyny i skutki wydarzeń i zjawisk:
 - a) domyśla się przyczyn, przewiduje skutki wydarzeń bliskich życiu i swoim doświadczeniom,
 - b) wskazuje główne przyczyny i skutki doniosłych wydarzeń w historii Polski,
 - c) wyjaśnia przyczyny i skutki zmian, które zachodzą w środowisku w wyniku działalności człowieka,
- 3) określa znaczenie osiągnięć człowieka dla rozwoju cywilizacyjnego:
 - a) wyjaśnia na prostych przykładach zmiany cywilizacyjne, jakie nastąpiły na przestrzeni dziejów,
 - b) opisuje najważniejsze osiągnięcia, które składają się na polskie dziedzictwo kulturowe,
- 4) wyraża własne opinie i próbuje je uzasadnić, wyjaśniając swoje stanowisko, używa odpowiednich argumentów,

4. Korzystanie z informacji

Uczeń:

- 1) wskazuje źródła informacji, posługuje się nimi,
- 2) analizuje oferty mediów kierowane do dzieci i młodzieży, wybiera spośród tych ofert, kierując się wskazanymi kryteriami (osadzonymi także w wartościach).

5. Wykorzystywanie wiedzy w praktyce

Uczeń:

- 1) posługuje się poznanymi terminami do opisywania zjawisk i sytuacji,
- 2) korzysta z instrukcji obsługi podczas uruchamiania prostych urządzeń technicznych,
- 8) rozumie potrzebę stosowania zasad:

- a) higieny,
- b) bezpieczeństwa ,
- c) zdrowego trybu życia.

DOSTOSOWANIE FORM I METOD PRACY

1. Zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla dziecka w pierwszej ławce. Należy też umożliwić dziecku odwracanie się w kierunku innych kolegów odpowiadających na lekcji (ułatwi to lepsze zrozumienie ich wypowiedzi).
- 2.Nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę - nie powinien chodzić po klasie, czy być odwrócony twarzą do tablicy.
- 3.Należy mówić do dziecka wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji.
- 4.Trzeba zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas m.in. zamykać okna przy ruchliwej ulicy, unikać szeleszczenia kartkami papieru, szurania krzesłami.
- 5.Nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające. W przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa. Można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce.
6. Dostosować tempo pracy do indywidualnych potrzeb dziecka.
- 7.W czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów itp.).
- 8.Konieczne jest aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów.
- 9.Nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka, zadawać pytania – ale nie dlatego, aby oceniać jego wypowiedzi, ale by zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu.